

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

Конгресмен звинуватив уряд США у підтримці Ющенка

У Конгресі США пролунали заклики до скасування американської технічної допомоги Україні, оскільки, на думку одного з конгресменів, її без відома уряду витрачають на підтримку кампанії Віктора Ющенка, тимчасом як президент США декларує нейтралітет на виборах в Україні. МЦПД вважає неприпустимими звинувачення на адресу українських громадських організацій, які у відповідальний момент зайняли гостру позицію, заявили про фальсифікацію виборів і допомогли відстояти демократичні цінності

Виступаючи перед Комітетом з міжнародних відносин Палати представників Сполучених Штатів 7 грудня 2004 року, конгресмен-республіканець Рон Пол (Ron Paul) звинуватив американський уряд у підтримці кандидата в президенти Ющенка через програми технічної допомоги. Основним джерелом підтримки Ющенка пан Пол називає проекти, які фінансує Агенція Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID) через Польсько-Американсько-Українську ініціативу про співпрацю (PAUCI).

Як один з прикладів, сенатор Пол наводить МЦПД: "Розглянемо українську НУО Міжнародний центр перспективних досліджень. Цю організацію фінансує уряд США через PAUCI, але їхню веб-сторінку прикрашено відомою помаранчевою стрічкою – символом партії та руху Ющенка. Читаючи далі, ви знайдете, що цю НУО заснував Інститут відкритого суспільства Джорджа Сороса, а ще далі ви побачите, що сам Віктор Ющенко входить до їхньої Наглядової ради!"

Пан конгресмен міг не знати, що єдиний проект МЦПД з PAUCI (на 4,5 тис. доларів США) було спрямовано на дослідження і розроблення методичних рекомендацій щодо створення регіональних програм розвитку для малого бізнесу і не мав найменшого стосунку до виборчої кампанії Ющенка. Однак нас відверто дивує громадянська та політична позиція конгресмена країни, яка на весь світ проголошує свою відданість цінностям демократії, в той час як пан конгресмен гостро критикує українську організацію, яка виступає проти фальсифікацій на виборах. Адже пан конгресмен не міг не

чути і не бачити, яких небачених масштабів досягла системна фальсифікація виборів президента в Україні.

Ця позиція також ніяк не узгоджується з принципами зовнішньої політики США. У програмних документах Агенції Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID) зазначено, що роботу USAID спрямовано на виконання цілей зовнішньої політики США, головна з яких – розширення глобальної спільноти демократичних країн.

Демократизація у пострадянських країнах означає захист прав громадян, найголовнішим з яких є можливість свідомої, активної участі в чесних і прозорих виборах, захищеної від будь-якого тиску, крім агітації та аргументів кандидатів, між якими треба обирати. Демократизація означає також "десовєтизацію", тобто перехід від однопартійної монопольної ідеології до запровадження демократичних принципів прозорої публічної політики, яка потребує ухвалення державних рішень з урахуванням усіх легітимних інтересів і прозорими консультаціями з усіма групами інтересів. Саме ця нова і дуже молода демократична спроможність висловлювати свою позицію, мати свій "голос" і є абсолютним здобутком демократії для пострадянського суспільства. Нічого подібного не було можливим в умовах радянської однопартійної "одноголосності".

Проекти технічної допомоги допомагають нам, українцям, створювати демократичні інституції вже нині, а не через 50 років. Наші громадяни поборили радянський

Передплатіть публікації МЦПД на 2005 рік!

У новому році ми пропонуємо нашим клієнтам періодичні публікації, які забезпечуватимуть вас наступного року якісною інформацією, аналітикою та прогнозом:

- **квартальні передбачення** – щоквартальний огляд і трирічний прогноз економіки України;
- **політичний коментар** – щомісячний аналіз державної політики та чинників, що впливають на її формування;
- **економічна статистика** – щомісячна таблиця макроекономічних статистичних даних, важливих для провадження бізнесу в Україні;
- **споживчі настрої** – щоквартальне дослідження очікувань домашніх господарств;

Докладніша інформація за адресою: <http://www.icps.com.ua/publications/>. З питань передплати публікацій МЦПД звертайтеся, будь ласка, до Андрія Старинського за телефоном (044) 236-5464 або електронною поштою marketing@icps.kiev.ua.

страх до влади, недовіру один до одного і взяли на себе відповідальність за свій власний найважливіший політичний вибір, коли вийшли на акції протесту.

МЦПД є непартійною організацією і не підтримував інституційно жодного кандидата. Однак ми приєдналися до акції протесту проти фальсифікації виборів, бо така системна фальсифікація виборів, якщо її не буде покарано, нищить наше майбутнє як суспільство вільних громадян. Ми сподіваємося, що маємо підтримку в цьому всіх, для кого слова "права людини" не є порожнім звуком.

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до Віри Нанівської за телефоном (044) 236-4477 та електронною поштою vnanivska@icps.kiev.ua.

Новоутворена політична нація потребує нової культурної політики

В "Українському клубі" 10 грудня 2004 року відбулося обговорення проблеми нової культурної політики України. Заступник директора МЦПД, доктор культурології Володимир Нікітін вважає основною проблемою культурної політики відсутність на належному рівні фахової дискусії щодо вирішення наявних проблем і майбутньої моделі співіснування культур в Україні

Конфлікти, що виникли в процесі оскарження результатів другого туру, які своїм вирішенням можуть мати процеси федералізації та автономізації, вказують на застарілі наріви культурної політики, що косметично замазують, але не лікують. Посилання на мовне питання, вимушеність захисту культурної ідентичності або релігійних особливостей свідчать про те, що люди мають масові міфи одне про одного та про державну культурну політику внаслідок саме того, що ці питання регулярно й змістовно в суспільстві не обговорюють. Наявність конфліктів потребує появи культурної політики, яка дала б відповіді на культурні очікування різних груп і зробила б це публічно.

По-перше (і з цим погодилися майже всі учасники засідання), закінчується домінування концепції розбудови нації на етнічному підмурку і стає поширеною та актуальною концепція розбудови політичної нації.

У такому разі необхідно:

- переглянути наше уявлення про власну культурну спадщину і відмовитися від підходу до неї через вилучення спадщини всіх, хто "етнічно сумнівний". Наприклад, повернути до неї Гоголя та Рєпіна, які дали світові уявлення про українське козацтво, або включити до пам'яток архітектури величні руїни польських костелів на Волині. Тобто синтезувати та збагачувати спадщину, а не відмовлятися від того, що надбали люди на землі України;
- відмовитися від ментального пла виступів інтелігенції з комплексом ображених на сусідів і долю та взяти відповідальність за будівництво майбутнього.

По-друге, необхідно визначитися, у рамках якої ідеї розвитку ми будуємо націю та державу. Це буде "класичне" суспільство споживання з орієнтацією на

стандарты та посередність чи баланс різноорієнтованих векторів, де технологічні прориви співіснують із зонами збереження традицій і ремесел. Від відповіді на це питання залежить і політика регулювання бюджетних та інвестиційних надходжень у культуру, зміст освіти. На жаль, у таких рамках суспільні орієнтації та принципи культурної політики не обговорюються.

По-третє, треба визначитися, у рамках якої цивілізаційної моделі ми будуємо процеси інтеграції або партнерства. Якщо ми приймаємо європейські цінності, то чому, наприклад, не обговорюємо можливості застосування в Україні положення "Європейської хартії регіональних мов або мов меншин", яку ратифікували ще 2003 року, але не запровадили досі. Положення цієї хартії суперечать концепції етнічної нації, і тому її боялися не тільки застосовувати, а й навіть обговорювати. Положення цієї хартії дають змогу зняти багато умов для виникнення мовного конфлікту без реалізації гасла про другу державну мову. Тобто треба аналізувати умови прийняття європейських цінностей, а не обходити гострі кути і брати тільки те, що не потребує зусиль.

"Відкриттям" виборчого процесу стало те, що у великих трудових колективах заводів і шахт, особливо на Сході, "законсервовано" радянську культуру та цінності і не існує політики щодо її "розконсервації". Можливо, це буде політика перетворення трудових колективів на об'єднання найманих працівників з відповідними контрактами та правами. Можливо, щось інше, але не завважувати цього явища неможливо.

Особливим блоком питань є питання масової та інформаційної культури та її відношення до традицій і мистецтв. Однак тут зараз більше забобонів і міфів, ніж в інших питаннях. Більше, мабуть, тільки в концепціях нашої історії, яка знову ж є

історією образ і тиску, що не може забезпечити створення проекту щодо майбутнього.

Питань багато, але основна хиба, яку треба подолати, – відсутність суспільного діалогу щодо гострих питань культури та її майбутнього.

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до Володимира Нікітіна, за телефоном (044) 236-4477 та електронною поштою vnikitin@icps.kiev.ua.

Читайте у новому числі "Політичного коментаря"

Фальсифікація другого туру виборів президента на користь Віктора Януковича викликала масові протести на заході та в центрі України. "Помаранчева революція", породжена небажанням людей далі терпіти недемократичну владу, виявилася надзвичайно ефективною. Вона змусила переглянути свою позицію багатьох представників державного апарату, силовиків і журналістів, за підтримки яких влада намагалася схилити результат виборів на користь свого кандидата. Переголосування 26 грудня, найвірогідніше, визначить президентом Віктора Ющенка. Після цього Україна матиме всі шанси піти шляхом демократичної країни з потужною політичною конкуренцією, вільними медіа та сильним громадянським суспільством.

Повстання українців змінило уявлення Євросоюзу про європейськість України. ЄС, не визнавши результатів виборів, уперше вступив у відкриту конкуренцію з Росією за вплив на Україну. Його підтримали США, що погрожували організаторам фальсифікації особистими санкціями. Російська ставка на Януковича завела російсько-українські відносини в кризу. У разі обрання президентом Ющенка ці відносини буде переорієнтовано передусім на економічне співробітництво. Вплив Москви на українську політику суттєво знизиться.

вісник центру є щотижневою публікацією Міжнародного центру перспективних досліджень, що розповсюджується електронною поштою. Якщо ви хочете бути внесеними до списку розсилання бюлетеня, надішліть інформацію про себе на адресу: marketing@icps.kiev.ua.

Редактор **вісника центру** Євген Шульга (shulha@icps.kiev.ua)
Телефон: (044) 236-4477.

Передрук матеріалів дозволено з відома Центру.

Міжнародний центр перспективних досліджень – незалежна дослідницька організація, що має на меті інтелектуальну підтримку процесу ухвалення політичних рішень в Україні.

Директор Центру Віра Нанівська.

Адреса: вул. Пимоненка, 13а, Київ, Україна, 04050.

Телефон: (044) 236-4377, 236-4477. Факс: (044) 236-4668

Сторінка у Всесвітній павутині: <http://www.icps.kiev.ua/>